

گفت و گو با دست اندرکاران نمایش عروسکی موزیکا

همدلی به ز...

«ماه گل» دختری مغرور است حسادتش گول روباره مکار که حاکم گذاشته تبدیل به حاکم هر سال تخت جدید خود درست می‌کند. در ادامه داست حیوانات جنگل «ماه گل» را از نویسنده در این داستان موزیک تربیتی است که برای انتخاب کسی شایسته دوستی نیست باید با همدیگر متحد شده و «نازگل» یک نمایش عروسکی علی‌رضا شریفی نیا و نویسندگ بازرگان آن بچه‌های پایگاه خ و دانش‌آموزان حاشیه شهر گروه در مشهد، نمایش «نازگل» معلولان روی صحنه رفته و ج

نمایش نازگل، داستان سه خواهر است که هر کدام از این خواهرها نماینده یک قشر از جامعه هستند. «گل اندام» که نماینده آدم‌های معمولی و ساده لوح است، آدم‌هایی که به همین زندگی روزمره، سرکار رفتن، خوردن و خوابیدن معمولی عادت کرده‌اند. خواهر دومی «ماه گل» نام دارد. او نماینده آدم‌های زرنگ و فرصت طلب است که فقط به فکر خود هستند و از دیگران برای رسیدن به مقصدشان استفاده می‌کنند و اما «نازگل» که نقش اصلی داستان را برعهده دارد، نماینده انسان‌های دلسوز و یاری‌رسان بوده که همیشه به فکر دیگران هستند.

روایت این داستان بدان‌گونه است که روزی این سه خواهر (نازگل، ماه گل و گل اندام) همراه هم به جنگل می‌روند. در جنگل اتفاقاتی برای این سه خواهر می‌افتد،

مدرسه و با بازی در تئاترهای دهه فجر انقلاب شروع کردم و از همین طریق به تئاتر و صحنه نمایش علاقه مند شدم، در نوجوانی در یکی از تمرینات نمایشی با استاد حمید قزایی از پیش کسوتان تئاتر مشهد آشنا شدم و در این زمان با حضور در کلاس‌های تئاتر ایشان اصول و قوانین حرفه‌ای تئاتر را آموختم و به مرور زمان به عنوان بازیگر و کارگردان در تئاترهای مختلف حضور پیدا کردم.

وی می‌افزاید: در دوره دبیرستان گروه تئاتری را تشکیل دادیم و تئاترهای دانش‌آموزی زیادی را با کمک چند نفر از دوستانم به روی صحنه بردیم و در همان سال‌ها به خاطر برخی از این تئاترها تشویق شده و مقام‌هایی نیز کسب کردیم. یکی از همین تئاترها که من نقش بازیگر را در آن ایفا کردم، تئاتر «یک کلاه برای یک قاضی» بود. این تئاتر که به نویسندگی علی‌رضا تریابی و کارگردانی میکانیل زاده بین سال‌های ۷۳ تا ۷۴ ساخته و روی صحنه رفت، نگاه تازه و جدیدی به عدالت و برابری اجتماعی داشت و توانست در مضامین تئاتری آن‌زمان مشهد تأثیرگذار باشد و هنوز هم به‌عنوان یک اثر شاخص تئاتری شناخته می‌شود.

● کارگردانی در زمینه کودک

بازیگر نمایش به یادماندنی «یک کلاه برای یک قاضی» در کنار بازیگری، ۲۰ سالگی است که تئاترهای مختلف کودک را کارگردانی کرده است.

علیرضا شریفی نیا می‌گوید: بازیگری در نقش‌های مختلف به من این جرئت را داد که بعد از ۱۰ سال بازیگری برای اولین مرتبه در نقش کارگردان یک تئاتر ظاهر شوم. نمایش «ضامن آهو» را به دلیل ارادت و علاقه‌ای که به امام رضاع) داشتم برای شروع کار کارگردانی خود انتخاب کردم. متن نمایش که در باره داستان مشهور امام رضاع) و آهو بود، توسط یکی از دوستانم متناسب با سن و سال کودکان و نوجوانان بازسازی و نوشته شد. بعد از خواندن متن نقش‌ها را انتخاب و تمرینات را شروع کردیم. با وجودی که این اولین نمایشی بود که کارگردانی کرده بودم، موفقیت‌های خوبی به دست آورد. نمایش «ضامن آهو» سال ۱۳۷۹ در دو جشنواره کودک و نوجوان استان و جشنواره بچه‌های مسجد شرکت کرد و در جشنواره بچه‌های مسجدرتبه سوم کارگردانی را گرفت.

شریفی نیا با بیان اینکه در مدت ۲۰ سال کار کارگردانی، ۱۵ نمایش در ژانر کودک و نوجوان روی صحنه آورده است، می‌افزاید: بعد از گذشت بیش از دو دهه از فعالیت هنری، نمایشنامه‌هایی از قبیل «گل همیشه بهار»، «مینا و میچا»، «پرنده و فیل» را که همگی توسط دوست عزیزم رضا لنگری نوشته شده است، کارگردانی کردم. آخرین کاری که با همکاری رضا انجام دادم تئاتر موزیکال «نازگل» است که در حال حاضر روی صحنه نمایش است و با استقبال گسترده دانش‌آموزان و خانواده‌های آن‌ها رو به رو شده است.

وی می‌گوید: به‌عنوان یک کارگردان کودک، هیچ‌گاه به دنبال سود و منفعت مالی نبودم. بیشتر به دنبال کارهای فاخر، آموزنده و تربیتی برای قشر کودک و نوجوان هستم. همیشه دوست دارم وقتی بچه‌ای پسای نمایش من می‌نشیند، درس یا حکمتی را بیاموزد و تأثیر مثبت آن در زندگی فعلی و آینده‌اش مشهود باشد.

● انتخاب بازیگرانی غیر حرفه‌ای

علیرضا شریفی نیا در آخرین اثر کارگردانی خود، بازیگران نمایش را از بین دانش‌آموزانی انتخاب می‌کند که سابقه حرفه‌ای بازیگری را ندارند.

شریفی نیا با تأیید این مطلب می‌گوید: چند ماه قبل که قرار شد تئاتر نازگل را کارگردانی کنیم با وجود پیشنهاد استفاده از گروه بازیگران حرفه‌ای تئاتر کودک، تصمیم گرفتم ایفای نقش شخصیت‌های این تئاتر را به بازیگران غیر حرفه‌ای حاشیه شهر بسپارم. از همین رو با بچه‌های کانون بهزیستی ارتباط برقرار کردم و چند نفر از بچه‌های کانون را که به نظر استعداد بازیگری داشتند، برای ایفای نقش در نمایش «نازگل» انتخاب کردم. به دنبال آن از علی‌رضا تریابی که از بازیگردان‌های بنام تئاتر مشهد است کمک گرفته و این بچه‌ها تحت آموزش بازیگری قرار گرفتند. در ابتدا چون سالن مناسبی برای تمرین وجود نداشت، تمرینات گرو را در منزل علی‌رضا تریابی انجام می‌دادیم. به

● انشاهای خوبی می‌نوشتم

رضا لنگری، نویسنده تئاتر نازگل، سال ۱۳۵۱ در بجنورد به دنیا آمده است. او در کودکی شروع به بازیگری کرده و در ادامه به داستان‌نویسی و نمایشنامه‌نویسی پرداخته است. وی در توضیح بیشتر می‌گوید: از کلاس سوم ابتدایی با تئاتر آشنا شدم. در همان سال معلم پرورشی مدرسه بعد از گرفتن تست بازیگری، نقش اول نمایش (وفای به عهد) را به من داد و برای اولین بار شروع به بازیگری کردم. در سال‌های بعد به مناسبت‌های مختلف (جشنواره دهه فجر، روز معلم و عیدهای مذهبی) در نمایش‌های مختلف به ایفای نقش می‌پرداختم. سال ۱۳۶۲ به انجمن نمایش بجنورد پیوستم و با پیش‌کسوتان تئاتر حرفه‌ای آشنا شدم. در کنار این علاوه بر استعداد بازیگری چون در مدرسه انشاهای خوبی می‌نوشتم، با توصیه معلم ادبیاتم برای نوشتن داستان و نمایشنامه تشویق شدم و مدتی بعد اولین نمایشنامه‌ام را با نام «تار و تور» نوشتم. این نمایشنامه همان سال در جشنواره تئاتر دانش‌آموزی بجنورد رتبه اول را به دست آورد. سال ۱۳۶۸ نمایشنامه «تولد دیگر» را نوشتم. این نمایش در بجنورد روی صحنه رفت و بعد از کسب رتبه اول جشنواره تئاتر دانش‌آموزی به مرحله استانی راه پیدا کرد. نمایش «تولد دیگر» در تالار تربیت مشهد روی صحنه رفت و جایزه بهترین نویسنده را از آن خود کرد. بعد از این موفقیت ۴ سال خانه‌نشین شدم و به مطالعه و پژوهش درباره نمایش و تئاتر پرداختم. همچنین با حضور در کارگاه‌ها و کلاس‌های نویسندگی، فن نوشتار خود را تقویت کردم.

● نویسندگی در حوزه تئاتر کودک

برترین نویسنده جشنواره تئاتر دانش‌آموزی استان در سال ۱۳۶۸ بعد از ۴ سال مطالعه و تحقیق در حوزه تئاتر و نویسندگی، اولین نمایش در حوزه تئاتر کودک را نوشته و کارگردانی می‌کند.

لنگری می‌گوید: بعد از چند سال مطالعه و پژوهش در حوزه دانش تئاتر و فن نویسندگی، نگارش در باره تئاتر کودک را به‌طور جدی انتخاب و پیگیری کردم. من معتقد هستم کودکان فیلسوفان کوچک هستند، دنیای پاک و زلالی دارند، احساسات خود را بدون ریا و دورویی بروز می‌دهند، خوبی‌ها را تشویق و نفرت خود را از بدی‌ها نشان می‌دهند، به همین دلیل نویسندگی برای کودکان را انتخاب کردم، اما نویسندگی برای کودکان بسیار سخت است. باید با آن‌ها در ارتباط باشید و زندگی کنیدا تا بتوانید از رویاها و آرزوهایشان آگاه شوید. نمایشنامه نوشتن برای کودک و نوجوان ۵۰ درصدش تفریح و شادی و ۵۰ درصد دیگرش آموزش و تربیت است. یک نویسنده کودک می‌تواند در قالب نمایش و تئاتر، هنجارها و ارزش‌های جامعه را به دانش‌آموز بیاموزد، کودکان نیز تقلیدکنندگان خوبی هستند و همان چیزی را که آموخته‌اند در ذهن خود نگه می‌دارند، این‌ها مشوق من برای نویسندگی تئاتر در حوزه کار کودک بود.

نویسنده تئاتر عروسکی موزیکال «نازگل» در ادامه می‌گوید: سال ۱۳۷۳ اولین تئاتر کودک را نوشتم. تئاتر «خواب سبز» که اقتباسی از داستان هفت شهر عشق عطارد به زبانی ساده بود. در طول این بیست و چند سال ۷۰ تئاتر کودک را نوشتم و بیشتر آن‌ها را نیز کارگردانی کردم. «مینا و میچا»، «یکی بود یکی نبود»، «گل همیشه بهار»، «چون مروارید با من بمان» و «اسمت چیه؟ بهار هستم» از معروف‌ترین تئاترهای است که نوشته‌ام. «نازگل» آخرین تئاتر نمایشی است که نویسندگی کردم. نمایش «نازگل» که از بهمن امسال در فرهنگسرای ترافیک و دیگر مراکز دولتی و سازمان‌های آموزش و پرورش اجرا شده است، با استقبال بسیار خوبی رو به رو شد. این استقبال به حدی بود که برخی والدین و فرزندان آن‌ها برای چندمین مرتبه به دیدن این نمایش آمده‌اند.

● بازیگری در تئاتر دانش‌آموزی

علیرضا شریفی نیا کارگردان تئاتر نمایشی نازگل است. او که سابقه ۳۰ سال کار تئاتر را در پرونده کاری خود دارد، پیشرفت در تئاتر را مدیون تئاتر دانش‌آموزی می‌داند. شریفی نیا می‌گوید: متولد سال ۱۳۵۷ در مشهد هستم، مثل بیشتر علاقه‌مندان به تئاتر و هنر نمایش، بازی در تئاتر را از دوره

مختاری، شهاب نوروزی و فاطمه غلامی دارای معلولیت جسمی بوده و بیشتر آن‌ها در جشنواره کشوری کویر رتبه‌های برتر را از آن خود کردند.

● کسب رتبه برتر جشنواره کشوری تئاتر کویر

تئاتر نازگل بعد از موفقیت‌های مختلف در استان به‌عنوان تئاتر برگزیده در جشنواره کشوری تئاتر معلولان کشور در بندرعباس شرکت می‌کند و رتبه برتر این جشنواره را به دست می‌آورد. شریفی نیا در توضیح این مطلب می‌گوید: بعد از نمایش‌های متعدد و عمومی تئاتر نازگل در مشهد و استقبال چند هزار نفری از آن، به‌عنوان نمایش برتر در حوزه تئاتر کودک و نوجوان مورد تشویق تئاتر دوستان و پیش‌کسوتان حوزه تئاتر قرار گرفت و جواز حضور در مسابقات کشوری تئاتر را به دست آورد و در اولین حضور کشوری خود، در هشتمین جشنواره تئاتر معلولان مناطق کویری و خلیج فارس رتبه برتر جشنواره را به دست آورد. بازیگران این تئاتر موفق به گرفتن عناوین برتر جشنواره شدند.

مدت یک ماه، ۲۰ نفر تمرینات خود را در فضایی ۳۰متری همان خانه انجام می‌دادند تا اینکه سرانجام با جلب حمایت معاونت فرهنگی شهرداری، سالن آمفی تئاتر فرهنگسرای ترافیک در اختیار مقرر داده شد و ما ادامه تمرینات را در سالن فرهنگسرای ترافیک انجام دادیم. فرصت زیادی تا بهمن و اجرای عمومی نمایش نمانده بود، تمرینات را به‌طور فوق‌العاده و شبانه‌روزی ادامه دادیم تا سرانجام نمایش آماده اکران عمومی شد و هم‌زمان با دهه فجر انقلاب اسلامی، تئاتر نازگل در فرهنگسرای ترافیک به اکران عمومی گذاشته شد. بعد از آن نیز اکران‌های جداگانه‌ای را در مدارس و مهدکودک‌ها داشتیم. استقبال از نمایش به اندازه‌ای بود که اکران آن به روزهای بعد از دهه فجر نیز رسید، اکرانی که تا به امروز ادامه دارد.

وی می‌افزاید: بیشتر بازیگران تئاتر نازگل از بچه‌های بهزیستی و حاشیه شهر بوده که اغلب درگیر آسیب‌های اجتماعی متعدد بودند. همچنین ۷ نفر از این بچه‌ها به نام‌های علی‌رضا تریابی، مهدی صفایی، مهدی ریاضی، خدیجه موسوی، سمیه

